

Proloog

Venetië, 5 januari

DE KLEINE BOOT dreef weg van de kade, terwijl de tweetaktbuitenboordmotor slechts een zacht gesputter voortbracht bij de achtersteven. Ricci, die de gashendel bediende, stuurde de boot voorzichtig om de vissersboten en de gondola's heen, waarmee de kleine haven buiten het seizoen vol lag. Elke avond maakte hij dit tochtje naar de lagune, zogenaamd om zijn krabbenfuiken te controleren. Slechts weinig mensen wisten dat zijn tochtjes soms ook een lucratievere vangst opleverden: pakketjes die stevig ingepakt waren in blauw plastic en die ongezien door figuren in boten waren vastgebonden aan de boeien die de locatie van iedere fuik markeerden.

Terwijl de boot het eiland Giudecca achter zich liet, boog Ricci zijn hoofd om een sigaret op te steken. 'È sicuro,' zei hij zachtjes in de vlam. Het is veilig.

Zijn passagier kwam zonder te antwoorden tevoorschijn uit de krappe hut. Hij was op het weer gekleed: een donker regenpak, handschoenen en een wollen muts die ver over zijn voorhoofd was getrokken. In zijn linkerhand droeg hij nog steeds de metalen koffer waarmee hij aan boord was gekomen. Hij was iets groter dan een aktekoffer en langwerpiger van vorm, waardoor Ricci moest denken aan de koffers waarin musici hun instrumenten bewaarden. Alleen wist hij vrij zeker dat zijn passagier van vanavond geen musicus was.

Een uur eerder had Ricci een telefoontje gekregen op zijn *cellulare*. Dezelfde stem die hem anders altijd vertelde naar hoeveel pakketjes hij moest uitkijken, had hem meegedeeld dat hij die avond een passagier zou vervoeren. Ricci had bijna geantwoord dat er genoeg watertaxi's waren in Venetië en dat zijn vissersboot er daar niet één van was, maar iets had hem tegengehouden. Al zolang hij orders kreeg van de stem, had die nog nooit eerder angstig geklonken. Zelfs niet wanneer de instructies waren geweest dat hij een verzwaard pakket in de vorm van een lichaam naar

de verste uithoek van de lagune moest brengen en overboord moest gooien, zodat de krabben zich erop konden uitleven.

Aan hun linkerzijde klonk geplons en geschreeuw. Meerdere houten boten, voortgedreven door roeispanen, kwamen met grote vaart op hen af. Ricci nam gas terug en liet de motor stationair lopen.

‘Wat is er?’ Het waren de eerste woorden die zijn passagier uitsprak. Het viel Ricci op dat zijn Italiaans een zwaar accent had. Het was een Amerikaan.

‘Geen zorgen, het is niet voor ons. Het is voor La Befana. Ze trainen voor de wedstrijd.’ Toen de boten dichterbij kwamen, was te zien dat ze vol zaten met wat ogenschijnlijk vrouwen waren in enorme jurken en met hoeden op. Pas toen ze passeerden, werd duidelijk dat het mannelijke roeiteams waren, gekleed in vrouwenkostuums. ‘Ze zijn zo weg,’ voegde hij eraan toe. En inderdaad, de boten rondden een boei en gingen terug naar Venetië, waarbij er één iets aan kop lag.

De passagier gromde. Hij was naar beneden gedoken toen de roeiers langskwamen en wilde duidelijk niet gezien worden. Nu stond hij op de voorsteven met één hand op de reling en speurde de horizon af, terwijl Ricci weer gas gaf.

Het duurde een uur voordat ze de krabbenfuiken bereikten. Er zat niets bevestigd aan de touwen en er kwamen ook geen boten op hen af vanaf de andere kant. Het was inmiddels donker geworden, maar Ricci liet zijn lampen uit. In de verte werd de horizon onderbroken door de contouren van een aantal kleine eilandjes.

Zijn metgezel begon te praten. ‘Welk eiland is Poveglia?’

Ricci wees. ‘Dat eiland.’

‘Breng me erheen.’

Zonder nog iets te zeggen zette Ricci koers. Hij wist dat sommigen dit zouden hebben geweigerd of meer geld hadden gevraagd. De meeste vissers bleven op grote afstand van het kleine eiland Poveglia. Precies om die reden was het een geschikte plek voor een kleine smokkelaar en soms meerde hij er ’s nachts aan om ladingen op te pikken die te groot waren om aan een boei te bevestigen: kisten met sigaretten of whisky en af en toe een bibberend Oost-Europees meisje en haar pooier. Maar hij bleef er nooit langer hangen dan nodig.

Ricci sloeg onwillekeurig een kruisje. Hij was zich net zomin bewust

van het gebaar als van de kleine rukjes die hij gaf aan de buitenboordmotor terwijl hij de ingewikkelde koers voer tussen de zandbanken en ondiepe plekken door waarmee dit deel van de lagune was bezaaid. Toen kwam er een stuk open water en de boot vloog vooruit. IJskoude plenzen water sloegen in hun gezicht toen ze van golf op golf klaptten, maar de man op de voorsteven leek er nauwelijks erg in te hebben.

Uiteindelijk minderde Ricci vaart. Het eiland lag nu vlak voor hen en de contouren staken donker af tegen de paarszwarte lucht. De klokken-toren van het verlaten ziekenhuis stak boven de bomen uit. Tussen de restanten van het gebouw flikkerden een paar lichtpuntjes, kaarsen misschien, in een van de kamers. Het was dus een rendez-vous. Er woonde al lang niemand meer op Poveglia.

Ricci's passagier knielde neer en opende de metalen koffer. Ricci ving een glimp op van een loop, een zwarte geweelade, een reeks kogels, allemaal netjes gerangschikt op de plek waar ze hoorden. Maar het eerste wat de man tevoorschijn haalde was een nachtvizier zo groot als een cameralens. Hij bracht het omhoog voor zijn oog terwijl hij ging staan en zich schrap zette tegen het gewiebel van de boot.

Even bleef hij kijken in de richting van de lichtjes. Toen gebaarde hij naar Ricci dat hij naar de steiger moest gaan en sprong nog voor de boot bij de kade was ongeduldig maar geruisloos op de wal, met de metalen koffer nog steeds in zijn hand.

Later zou Ricci zich afvragen of hij schoten had gehoord. Maar toen herinnerde hij zich de andere buis die hij in de koffer had zien liggen: een geluiddemper, die nog langer en dikker was dan het nachtvizier. Het moest dus zijn verbeelding zijn geweest.

Zijn passagier bleef slechts vijftien minuten weg en ze voeren zwijgend terug naar Giudecca.

1

HET FEEST IN de schaars verlichte Venetiaanse *bacaro* was al vijf uur aan de gang en het volumeniveau ging nog steeds omhoog. De aantrekkelijke jongeman die probeerde Katerina Tapo te versieren deed dat niet pratend, maar schreeuwend: ze moesten heel dicht op elkaar staan en beurtelings in elkaars oor schreeuwen om zich verstaanbaar te maken, waardoor hun geflirt beroofd werd van elke vorm van subtiliteit en er geen twijfel mogelijk was over zijn intenties. Dat was op zich niet verkeerd, vond Kat. Alleen zij die echt naar elkaar hunkerden, konden het volhouden onder dergelijke omstandigheden over koetjes en kalfjes te praten. In haar geval had ze allang besloten dat Eduardo – of was het Gesualdo? – later op de avond met haar mee zou gaan naar haar tweekamerappartement in Mestre.

Eduardo, of misschien Gesualdo, wilde weten wat ze voor de kost deed. ‘Ik ben reisagent,’ schreeuwde ze terug.

Hij knikte. ‘Leuk. Reis je zelf ook veel?’

‘Redelijk,’ riep ze.

Ze voelde haar telefoon tegen haar dij trillen. De beltoon stond aan, maar er was zoveel lawaai om haar heen dat ze hem niet had horen afgaan. Toen ze hem tevoorschijn haalde, zag ze dat ze al drie oproepen had gemist. ‘*Un momento*,’ riep ze in de telefoon. Ze gebaarde naar haar mannelijke gezelschap dat ze zo terug zou zijn en drong zich door de mensenmassa heen de trap af, de frisse lucht in.

Jezus, wat was het koud. Om haar heen stonden een paar onverschrokken rokers de kou te trotseren. Uit haar eigen mond kwamen wolken stoom die zo dik waren als hun rook toen ze weer in haar telefoon begon te praten. ‘*Si? Pronto?*’

‘We hebben een lijk,’ zei de stem van Francesco. ‘Jij hebt de zaak toegewezen gekregen. Ik heb net gesproken met de meldkamer.’

‘Een moordzaak?’ Het kostte haar moeite geen opwinding in haar stem te laten doorklinken.

‘Zou kunnen. Wat het ook is, het is iets groots.’

‘Hoezo?’

Francesco gaf niet meteen antwoord. ‘Ik stuur je het adres. Het is vlak bij de Salute. Je zult *colonnello* Piola treffen op de plaats delict. Veel succes. En onthoud: je staat bij me in het krijt.’ Hij verbrak de verbinding.

Ze tuurde naar het schermpje. Nog geen adres, maar als het vlak bij de kerk Santa Maria della Salute was, moest ze de *vaporetto* nemen. Zelfs dan zou het nog twintig minuten duren voordat ze er was, als ze de tijd die het kostte om naar huis te gaan en zich om te kleden niet meerekende, wat ze eigenlijk wel zou moeten doen als je in aanmerking nam wat ze droeg. Ze besloot dat daar geen tijd voor was. Ze zou haar jas hoog dichtknopen en ze hoopte dat Piola niet al te veel vraagtekens zou plaatsen bij haar blote benen en zware make-up. Het was tenslotte La Befana, 6 januari, het feest van de Openbaring, maar ook een feest ter ere van de oude heks die kinderen snoepjes of stukjes houtskool gaf, afhankelijk van hoe stout ze waren geweest, en de hele stad was aan het feestvieren.

Gelukkig had ze naast haar hoge hakken rubberen laarzen meegenomen. Dat had iedereen gedaan: de combinatie van winter, sneeuw en een volle maan had *acqua alta* naar Venetië gebracht, de fluctuerende overstromingen waardoor ze nu bijna elk jaar werden geteisterd. Tweemaal per dag werd de stad ondergedompeld in een vloed die enkele tientallen centimeters hoger was dan de grond waarop Venetië was gebouwd. De grachten stroomden over, Piazza San Marco – het laagste punt van de stad – veranderde in een zoutwatermeer vol sigarettenpeuken en duivenpoep en zelfs degenen die op de verhoogde, houten trottoirs bleven die de autoriteiten hadden laten plaatsen, kregen soms nog natte voeten.

Ze voelde de adrenaline door haar lichaam stromen. Sinds ze gepromoveerd was tot de recherche had ze erop aangedrongen om aan een moordzaak te mogen werken. Met een beetje geluk was het nu zo ver. Kolonel Piola zou niet op deze zaak zijn gezet als het ging om de zoveelste dronken toerist die in een gracht was verdronken. Dat betekende dat ze dubbel geluk had: haar eerste grote onderzoek zou onder leiding zijn van de hoofdresearcheur die ze het meest bewonderde.

Even overwoog ze het café weer in te gaan om Eduardo of Gesualdo te vertellen dat ze moest werken, en misschien zijn telefoonnummer te vragen voor ze vertrok, maar daar zag ze van af. Reisagenten, zelfs de meest ijverige, werden zelden naar hun kantoor geroepen om tien voor

twaalf 's avonds, en al helemaal niet op La Befana. Dus zou ze moeten uitleggen waarom ze een toevallige scharrel niet vertelde dat ze een agent van de carabinieri was en zijn gekrenkte trots moeten strelen, en daar had ze echt geen tijd voor.

Bovendien zou ze, als dit inderdaad een moordonderzoek was, de komende paar weken nauwelijks tijd hebben om zijn telefoontjes te beantwoorden, laat staan hem te ontmoeten voor seks. Eduardo zou zijn geluk moeten beproeven bij iemand anders.

Haar telefoon trilde weer toen Francesco haar het adres doorstuurde en ze voelde haar hart overslaan.

Rechercheur-kolonel Aldo Piola staarde naar het lijk. Hij zou het liefst zijn zes dagen oude nieuwjaarsvoornemen verbreken en een sigaret opsteken. Niet dat hij hier had kunnen roken. Het behoud van bewijsmateriaal kwam op de eerste plaats.

‘Een *piovan?*’ vroeg hij verbaasd, het Venetiaanse slang voor ‘priester’ gebruikend.

Dr. Hapadi, de forensisch onderzoeker, haalde zijn schouders op. ‘Die melding kwam binnen. Maar met deze is meer aan de hand. Kijk maar eens van dichterbij.’

Met enige tegenzin stapte Piola van de houten vlonder af de enkeldiepe duisternis in en plonsde behoedzaam richting de cirkel licht uit Hapadi's draagbare generator. De blauwe plastic hoesjes die Hapadi hem had gegeven toen ze op de plaats delict waren aangekomen, liepen onmiddellijk vol met ijskoud zeewater, ook al waren ze met elastiekjes om zijn kuiten gebonden. Daar gaat weer een paar schoenen, dacht hij, vanbinnen zuchtend. Normaal had hij dat niet erg gevonden, maar hij en zijn vrouw hadden samen met vrienden La Befana gevierd bij Bistrot de Venise, een van de beste restaurants van Venetië, en daarom droeg hij zijn nieuwe Bruno Magli's. Zodra hij kon, sprong hij op de marmeren treden van de trap die naar de kerk leidde, één niveau boven het lijk, en begon hij beide voeten droog te schudden, alsof hij net uit bad was gestapt. Je wist maar nooit: misschien konden ze nog worden gered.

Het lijk lag over de treden uitgespreid, half in en half uit het water, alsof het slachtoffer had geprobeerd uit de zee te kruipen om veiligheid te zoeken in de kerk. Maar het was waarschijnlijk het gevolg van de vloed,

die alweer wat afnam en terugliep naar de kade die normaal gesproken de kerk scheidde van het Canal Grande. Er kon geen misverstand bestaan over het zwart met goudkleurige gewaad dat een katholieke priester droeg voor de mis, noch over de twee kogelgaten tussen het samengeklitte haar op het achterhoofd waaruit paarsbruin vocht was gedruppeld op het marmer.

‘Kan dit hier gebeurd zijn?’ vroeg Piola.

Hapadi schudde zijn hoofd. ‘Dat betwijfel ik. Ik vermoed dat het hoge water het lijk heeft meegevoerd uit de lagune. Als we geen acqua alta hadden, zou het nu al halverwege Kroatië zijn.’

Als dat waar was, overdacht Piola, verschilde het lijk niet veel van de rest van de rommel die was aangespoeld in de stad. Het zeewater om hem heen had een vage rioollucht: niet alle Venetiaanse beerputten waren waterdicht en sommige inwoners grepen het hoge water aan om onder de gebruikelijke kosten uit te komen van het laten legen. ‘Welke hoogte bereikte de vloed vanavond?’

‘Eén meter veertig, volgens de buizen.’ De elektronische sirenes die de Venetianen waarschuwden voor dreigend acqua alta, gaven ook de hoogte van het water aan: tien centimeter boven een meter voor elke toon die de sirenes voortbrachten.

Piola bukte om het lijk van dichterbij te bekijken. De priester, wie hij ook mocht zijn, was tener gebouwd. Het was verleidelijk om hem om te draaien, maar Piola wist dat hij zich de woede van het forensisch team op de hals zou halen als hij dat deed voordat ze klaar waren met foto’s nemen.

‘Hij is dus ergens in het oosten of het zuiden van de lagune doodgeschoten,’ zei Piola peinzend.

‘Dat is mogelijk. Maar op één punt zit u er in ieder geval naast.’

‘Welk punt is dat dan?’

‘Kijk eens naar de schoenen.’

Voorzichtig stak Piola een vinger onder het doorweekte gewaad en tilde het op van het been van de priester. Zijn voet was klein, bijna delicaat, en hij zat gestoken in wat onmiskenbaar een leren vrouwenschoen was.

‘Een travestiet?’

‘Niet echt.’ Hapadi leek er bijna van te genieten. ‘Oké, nu het hoofd.’

Piola moest diep hurken om te doen wat Hapadi vroeg, zodat zijn billen

bijna het kolkende water raakten. De ogen van het lijk waren geopend en het voorhoofd rustte op de trede, alsof de priester was gestorven terwijl hij uit de zee dronk. Toen Piola keek, spoelde er een klein golfje over de kin de open mond in, waarna het weer wegstroomde en de mond kwijlend achterliet.

Toen zag Piola het. De kin had geen stoppels, de lippen waren te roze. ‘Mijn god,’ zei hij verbaasd. ‘Het is een vrouw.’ Hij sloeg automatisch een kruisje.

Er was geen twijfel mogelijk: de geëpileerde wenkbrauw en de sporen van eyeliner rond het levenloze oog, de vrouwelijke wimpers; hij zag nu zelfs een oorbel die half verborgen zat onder een pluk warrig haar. Ze was rond de veertig en had de iets gezette schouders van een middelbare vrouw, waardoor hij het niet meteen had gezien. Hij herpakte zichzelf en raakte het doorweekte onderkleed aan. ‘Behoorlijk realistisch, voor een verkleedpartij.’

‘Als het dat is.’

Piola keek nieuwsgierig naar de andere man. ‘Waarom zegt u dat?’

‘Welke vrouw zou het wagen in Italië verkleed te gaan als priester?’ vroeg Hapadi retorisch. ‘Ze zou nog geen tien meter vooruitkomen.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Maar misschien kwam ze dat ook wel niet. Tien meter vooruit, bedoel ik.’

‘Twee kogels in het achterhoofd? Dat lijkt nogal extreem.’

‘Colonnello?’

Piola draaide zich om. Een aantrekkelijke jonge vrouw, die zwaar opgemaakt was en een korte zwarte jas en laarzen droeg, en zo te zien verder bijna niets, riep hem vanaf de houten vlonder.

‘U mag hier niet komen,’ zei hij automatisch. ‘Dit is een plaats delict.’

Ze haalde een ID-kaart uit haar zak en hield hem omhoog. ‘*Capitano* Tapo, meneer. Ik heb deze zaak toegewezen gekregen.’

‘Kom dan maar hier.’

Even aarzelde ze, zag hij, maar toen trok ze haar laarzen uit en waadde ze blootsvoets naar hem toe. Hij ving een glimp op van de rode nagellak op haar teennagels voordat ze haar voet in het donkere water zette.

‘De laatste keer dat ik iemand dat zag proberen in Venetië,’ zei Hapadi opgewekt, ‘werd zijn voet aan flarden gesneden. Er ligt gebroken glas onder water.’

De capitano negeerde hem. ‘Is hij al geïdentificeerd, meneer?’ vroeg ze aan Piola.

‘Nog niet. We hadden het net over het feit dat ons slachtoffer feitelijk geen hij is.’

Tapo liet haar blik behoedzaam over het lijk dwalen, maar Piola zag dat ze geen kruisje sloeg, zoals hij had gedaan. Jonge mensen hadden geen last van dat diepgewortelde katholicisme dat hij met zoveel moeite van zich had afgeschud. ‘Zou het een flauwe grap kunnen zijn?’ zei ze weifelend. ‘Het is tenslotte La Befana.’

‘Misschien. Maar dan zou het andersom moeten zijn, nietwaar?’ In Venetië, waar elk excuus om zich te verkleden altijd werd aangegrepen, werd La Befana gevierd met kostuums; niet in het minst door de bootjesmannen en handarbeiders, die de hele dag rondliepen in vrouwenkleren. Net als Piola een paar minuten daarvoor had gedaan, hurkte Kat neer en ze onderzocht het kostuum nauwkeurig. ‘Alleen ziet dit er echt uit,’ zei ze peinzend. Voorzichtig trok ze een ketting onder het gewaad vandaan. Aan het eind bungelde een zilveren kruis.

‘Misschien is het niet van haar,’ zei Piola. ‘Maar laten we bij het begin beginnen, kapitein. De plaats delict moet worden afgeschermd, er moet een bezoekerslogboek bijgehouden worden en wanneer de *dottore* klaar is met zijn foto’s, moet geregeld worden dat het lijk overgebracht wordt naar het mortuarium. Ondertussen wil ik hier schermen hebben en een keet voor bewijsmateriaal. We willen de goede burgers van Venetië niet méér alarmeren dan strikt noodzakelijk.’ Het sprak vanzelf dat de mensen meer gealarmeerd zouden zijn over het feit dat de dode vrouw een priestergewaad had onteerd dan over het feit dat ze was vermoord.

‘Natuurlijk, meneer. Zal ik u bellen wanneer het lijk in het mortuarium is?’

‘Bellen?’ Piola leek verbaasd. ‘Ik ga mee met het lijk. Het is een onderdeel van de bewijsketen, capitano. Ik was de eerste agent op de plaats delict, dus blijf ik bij het lijk.’

Gezien het feit dat haar vorige leidinggevende het doorgaans al kort na zijn lange lunchpauze voor gezien hield en altijd zei dat ze ‘moest bellen als er ontwikkelingen waren’ terwijl hij zijn telefoon al uitzette voordat hij de deur had bereikt, was dat al indrukwekkend. Maar het was nog niets vergeleken bij wat er gebeurde toen er agenten van de staatspolitie

verschenen, die hun motorboot aanlegden bij de plek waar Hapadi zijn spullen aan het inpakken was. Kat zag inmiddels blauw van de kou. Door het ijzige water was ze tot op het bot verkleumd. Toen ze de woorden POLIZIA DI STATO zag, was ze aanvankelijk opgelucht.

Een agent stapte van de boot af. Hij had zich gekleed naar de omstandigheden en droeg politieblauwe lieslaarzen. ‘Sovrintendente Otalo,’ zei hij, zichzelf voorstellend. ‘Heel erg bedankt, kolonel. Wij nemen het vanaf hier over.’

Piola keurde hem geen blik waardig. ‘Dit is onze zaak.’

Otalo schudde zijn hoofd. ‘Het is van hogherhand beslist. We hebben wat overcapaciteit op het moment.’

Dat zal best, dacht Kat. Ze zweeg en wachtte af hoe Piola dit zou afhandelen.

Mensen die Italië bezoeken zijn vaak verbaasd als ze ontdekken dat er meerdere politiekorpsen zijn. De twee grootste worden gevormd door de Polizia di Stato, die valt onder het ministerie van Binnenlandse Zaken, en de carabinieri, die vallen onder het ministerie van Defensie. Feitelijk concurreren ze met elkaar en dat gaat zelfs zo ver dat ze twee verschillende alarmnummers hebben. Volgens de Italiaanse regering houdt dit systeem beide organisaties scherp, maar de Italiaanse bevolking weet dat het een recept is voor geknoei, corruptie en bureaucratische incompetentie. Hoe dan ook, het boezemde Kat en haar collega’s trots in dat de meeste mensen liever 112 belden voor de carabinieri dan 113 voor hun civiele tegenhangers.

Piola keek Otalo nu aan met een blik die zijn minachting nauwelijks verhulde. ‘Totdat mijn *generale di divisione* zegt dat ik van deze zaak ben afgehaald, is het mijn zaak,’ zei hij. ‘Iedereen die mij iets anders probeert wijs te maken, hindert een onderzoek en riskeert arrestatie.’

De andere man keek net zo minachtend. ‘Goed, goed. Hou je geliefde lijk maar als het zo belangrijk voor je is.’ Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik ga wel terug naar mijn warme politiebureau.’

‘Als je wilt helpen, zou je ons je boot kunnen lenen,’ stelde Piola voor.

‘Inderdaad,’ stemde de man in. ‘Als ik wil helpen. Ciao.’ Hij stapte terug op de boot en salueerde ironisch terwijl de boot achteruit de gracht op voer.

Rond drie uur in de morgen begon het te sneeuwen. Er vielen dikke,

natte vlokken zo groot als vlinders, die smolten zodra ze het zoute water raakten. De sneeuw veranderde in een brij op het haar van Kat, waardoor ze het nog kouder kreeg. Toen ze naar Piola keek, zag ze dat zijn hele hoofd glinsterde, van zijn kruin tot de stoppels op zijn kin, alsof het bedekt was met een carnavalsmasker. Alleen op het lijk smolt de sneeuw niet. De open ogen en het voorhoofd van de vrouw werden langzaam bedekt met een blanco, kalkwitte laag.

Kat rilde weer. Dit was haar eerste moordzaak en ze kon voelen dat het een vreemde werd. Een vrouw in een priestergewaad. Heiligschennis, midden op de trap van de Santa Maria della Salute. Je hoefde niet in ijsig zout water te staan om daarvan de rillingen op je rug te krijgen.